

НАЦИОНАЛЕН ИНСТИТУТ ПО МЕТЕОРОЛОГИЯ И ХИДРОЛОГИЯ

МЕСЕЧЕН
ХИДРОМЕТЕОРОЛОГИЧЕН
Б Ю Л Е Т И Н

АВГУСТ
2019 г.

СОФИЯ

УВАЖАЕМИ СПЕЦИАЛИСТИ И РЪКОВОДИТЕЛИ,

Вие разполагате с поредния месечен хидрометеорологичен бюлетин. В него е направен месечен обзор на основни процеси и явления от метеорологична, агрометеорологична, хидрологична и екологична гледна точка за територията на страната. Оперативната информация, набрана от националната мрежа на НИМХ, дава възможност за бърза и обща преценка на влиянието на тези явления и процеси върху различни сфери на икономиката и обществения живот, за вземане на оптимални управленски решения и повишаване на икономическата полза от стопанската дейност и комфорта на живота.

Месечният бюлетин се публикува в ИНТЕРНЕТ на адрес: <http://www.meteo.bg>.

Подходяща информация за изследователски, юридически и бизнес цели, преминала през стандартен контрол, може да се получи чрез официална заявка до НИМХ, дадена на същия адрес.

НАЦИОНАЛНИЯТ ИНСТИТУТ ПО МЕТЕОРОЛОГИЯ И ХИДРОЛОГИЯ

е основно оперативно и научноизследователско звено в областта на метеорологията агрометеорологията и хидрологията с дейност от национално и международно значение, осигуряваща:

- методическо и техническо поддържане и развитие на националната метеорологична, агрометеорологична и хидрологична мрежа от станции за измервания и наблюдения с изграждане и управление на съответните бази данни за нуждите на оперативни и изследователски задачи, за национални и международни бюлетини и годишници;
- сезонни, месечни, средносрочни, краткосрочни и свръхкраткосточни прогнози на времето и състоянието на морето, речните и подземни води, динамиката на водните запаси в почвата, фенологичното развитие и формирането на добиви от земеделските култури, предупреждения за опасни и особено опасни метеорологични явления, оценка на нанесени щети и повреди от метеорологични явления върху селското стопанство;
- изследване на климатичните ресурси, колебанията и измененията на климата, свързаните с това неблагоприятни явления и влиянието им върху различни сфери на стопанската дейност;
- метеорологични аспекти на замърсяването на въздуха, физични процеси в атмосферния граничен слой, атмосферни дифузионни модели, мониторинг на радиоактивност на атмосферата и валежите, химизъм на валежите, системи за ранно предупреждение за замърсяване на въздуха;
- осигуряване с научно-приложни изследвания, експертни оценки, разработки и методики на различни дейности в селското стопанство, транспорта, енергетиката, строителството, туризма, проектирането, водното стопанство, търговията, екологията, гражданската защита и други изследователски разработки в областта на природните и инженерните науки;
- обучение на специализанти, дипломанти и докторанти, в сферата на компетентност на НИМХ;
- участие в глобалния и регионалния (VI регион Европа, към СМО) обмен на данни, информации и прогнози по програмите, координирани от Световната метеорологична организация (СМО), ЮНЕСКО, ЕС и други.

I. ПРЕГЛЕД НА ВРЕМЕТО

I.1. Синоптична обстановка

I.2. Температура на въздуха

I.3. Валежи

I.4. Силен вятър

I.5. Облачност и слънчево греене

I.6. Особени и опасни метеорологични явления

II. СЪСТОЯНИЕ НА ПОЧВАТА И ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ КУЛТУРИ, И ХОД НА ПОЛСКИТЕ РАБОТИ

III. КИСЕЛИННОСТ НА ВАЛЕЖИТЕ И РАДИОАКТИВНОСТ НА ВЪЗДУХА

IV. ХИДРОЛОГИЧНА ОЦЕНКА НА РЕЧНИЯ ОТТОК

V. СЪСТОЯНИЕ НА ПОДЗЕМНИТЕ ВОДИ

I. ПРЕГЛЕД НА ВРЕМЕТО

1. СИНОПТИЧНА ОБСТАНОВКА

1-4.VIII: Баричното поле над Балканския полуостров е циклонално, като част от област на ниско налягане над Мала Азия. На 1.VIII на много места има краткотрайни превалявания и гръмотевична дейност. На 2.VIII в сутрешните часове на места в низините и в Североизточна България се образува мъгла. На 3.VIII през страната преминава циклон и свързания с него студен атмосферен фронт. На много места има валежи и гръмотевични бури, в отделни райони падат значителни валежи. На 4.VIII в студената въздушна маса след фронта се развива купесто-дъждовна облачност и на отделни места отново има краткотрайни валежи. Температурите се понижават.

5-7.VIII: Още през първия ден налягането се повишава и се изгражда антициклон. Времето е предимно слънчево. В следобедните часове над източните и планинските райони е с временни увеличения на облачността. Температурите се повишават и в низините е горещо.

8-9.VIII: В приземния слой налягането се понижават и за кратко баричното поле става циклонално. Преминава размит студен атмосферен фронт, свързан с циклон над Русия. Времето е предимно слънчево. През втория ден има временни увеличения на облачността, но само на изолирани места превалява краткотрайно. Температурите, главно в Северна България слабо се понижават.

10-13.VIII: Налягането се повишава и баричното поле е антициклонално. Времето е предимно слънчево и горещо.

14-17.VIII: През първия ден налягането се понижават и баричното поле става циклонално. Към страната от северозапад приближава фронтална система. Все още е предимно слънчево и горещо. Вечерта и през нощта срещу 15.VIII със силен вятър от северозапад през страната преминава студен атмосферен фронт. Развива се мощна купесто-дъждовна облачност и на много места, предимно в западната половина от страната има краткотрайни валежи и гръмотевични бури. През деня на 15.VIII и през нощта срещу 16.VIII фронталната система достига и до Черноморието. Краткотрайни превалявания и гръмотевични бури има на места и в югоизточната половина от страната. Температурите се понижават средно с 5-8°C. На 17.VIII след изтеглянето на фронта на изток, облачността е променлива, само на отделни места в източните и планинските райони има краткотрайни превалявания.

18-31.VIII: През този период се създава трайна синоптична обстановка с антициклонален тип време – слънчево и горещо. В отделни дни над планинските райони се развива незначителна купеста облачност. Най-високите максимални температури през периода са между 33°C и 38°C, но по Черноморието са по-ниски. В периода 25-27.VIII има висок циклон над Италия и Западните Балкани, който в комбинация с антициклон с център на север от България създава условия за локални конвективни валежи, придружени от гръмотевици.

Метеорологична справка за месец август 2019 г.

Станция	Температура на въздуха (°C)						Валеж (mm)				Брой дни с			
	T _ф	δT	T _{макс}	Дата	T _{мин}	Дата	Сума	Q/Qn	макси- мален	Дата	валеж (mm)		вятър ≥14 m/s	Гръмо- тевици
											≥1	≥10		
София	22.8	3.3	33.4	10	10.8	5	45	89	16	1	6	2	0	5
Видин	23.7	2.2	36.0	12	11.4	29	8	21	4	4	2	0	0	3
Монтана	24.2	2.6	36.5	12	12.5	16	25	54	11	2	4	1	3	4
Враца	25.1	3.7	35.7	12	14.4	5	13	20	6	2	3	0	2	5
Плевен	24.9	2.6	36.4	8	14.0	6	39	81	29	2	3	1	2	3
В.Търново	23.7	2.6	34.8	26	13.2	14	14	22	7	27	4	0	1	3
Русе	26.3	3.5	37.4	11	14.6	18	18	35	14	4	2	1	3	1
Разград	23.5	3.0	34.0	12	12.0	5	40	84	33	2	3	1	4	2
Добрич	22.8	3.3	34.6	25	10.0	18	14	32	7	2	4	0	1	1
Варна	24.3	2.6	34.5	22	16.4	19	6	19	6	4	1	0	2	2
Бургас	24.2	2.1	32.0	3	17.4	19	5	20	2	4	3	0	20	2
Сливен	24.8	2.6	34.8	25	15.9	6	23	62	12	4	3	1	1	3
Кърджали	23.5	1.2	34.0	10	11.9	30	119	372	58	4	5	4	9	5
Пловдив	24.7	2.7	36.4	22	12.4	7	31	81	20	3	5	1	2	6
Благоевград	24.9	3.2	37.2	13	11.8	16	25	66	7	4	4	0	3	4
Сандански	27.8	3.7	39.0	12	16.1	18	2	7	2	4	1	0	6	4
Кюстендил	23.5	3.1	36.6	13	9.6	16	6	14	4	15	2	0	2	4

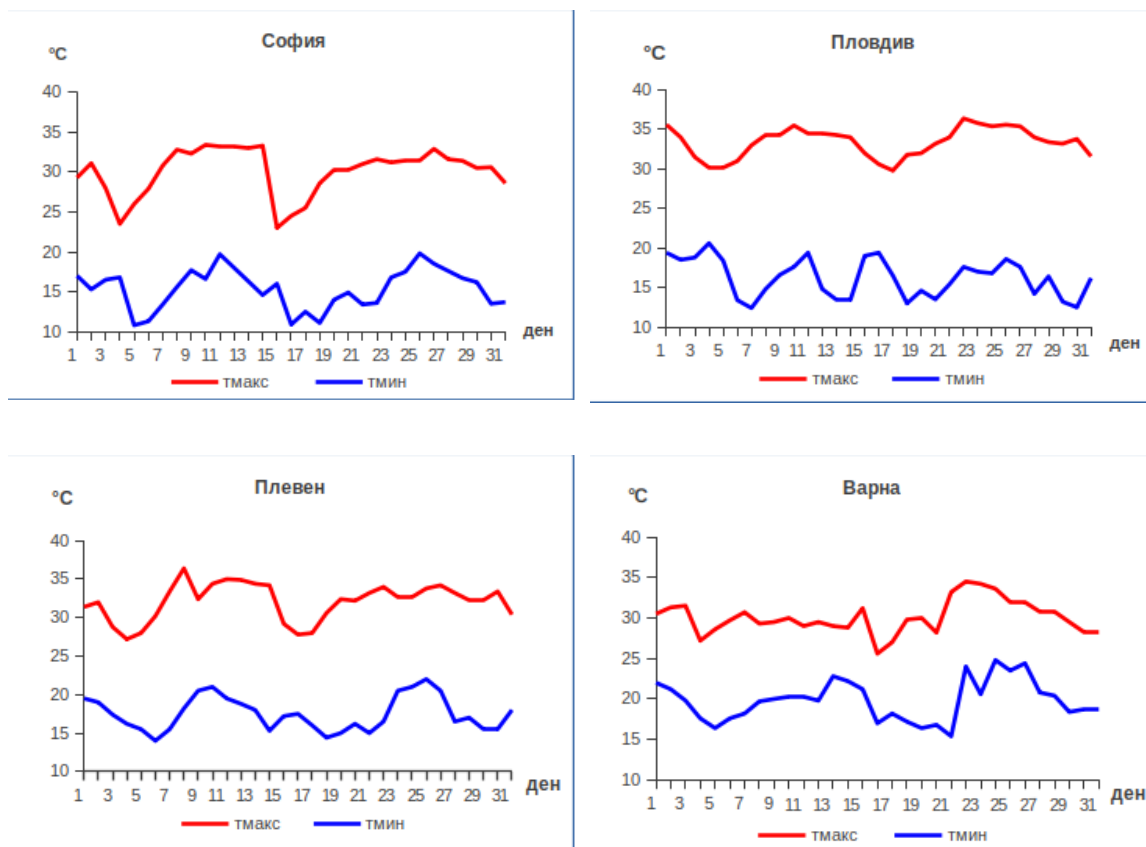
δT - отклонение от месечната норма на температурата; Q/Qn - процентно отношение на месечната сума валеж спрямо нормата. Нормите са изчислени по данни за периода 1961-1990 г.

2. ТЕМПЕРАТУРА НА ВЪЗДУХА

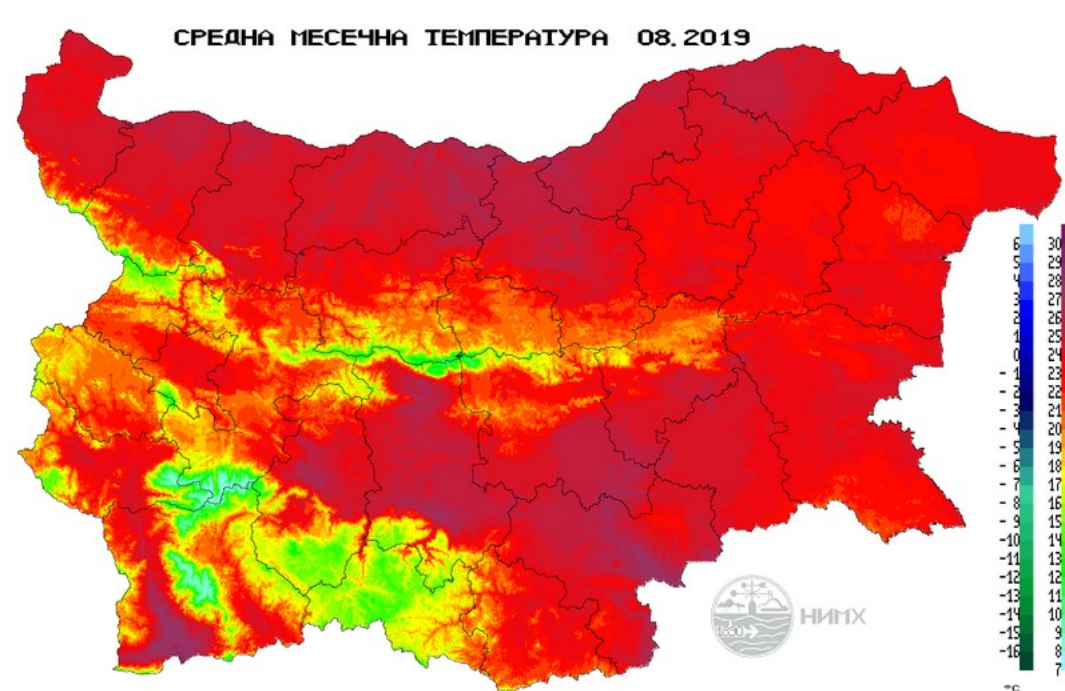
Средните месечни температури са между 18.4 и 27.8°C. По планинските върхове средните месечни температури са между 7.8°C (Мусала) и 15.5°C (Мургаш). Месец август е най-топъл в Сандански (средна месечна температура 27.8°C), и най-студен в Чепеларе (средна месечна температура 16.3°C). Средните месечни температури имат отклонение от месечната норма между -0.1 и +4.7°C.

През периодите 1-3.VIII, 6-14.VIII и 19-31.VIII е относително топло със средни денонощни температури между 1 и 5°C над месечната норма средно за страната. През останалите дни е с температури близки до нормата. Най-студено е в Чепеларе на 29.VIII (средна денонощна температура 13.1°C). Най-топло е в Сандански на 12.VIII (31.1°C).

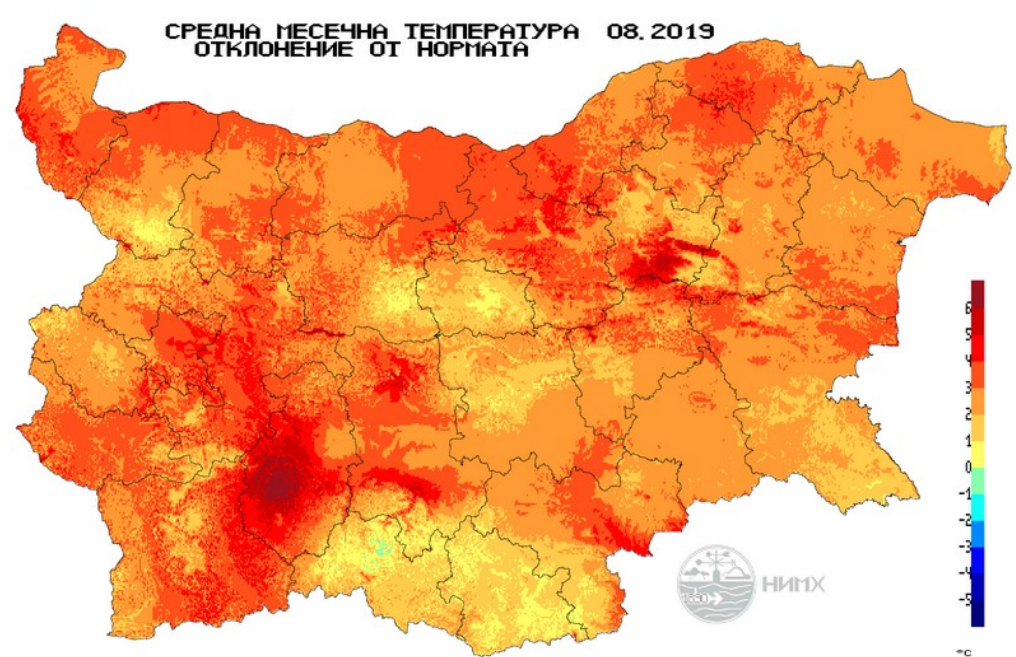
Най-високите максимални температури са между 30 и 39°C и са постигнати предимно през периодите 10-13.VIII или 22-26.VIII (Първомай, обл. Благоевград, 39.5°C на 6.VIII). Най-ниските минимални температури са между 5 и 17°C и са измерени предимно през периодите 5-7.VIII и 14-19.VIII (Чепеларе, 5°C на 29.VIII). По планинските върхове са измерени най-ниски минимални температури между -0.6 (Мусала) и 7.7°C (Рожен) на 4-5.VIII.

Температура на въздуха (°C) през август 2019 г. в някои градове.

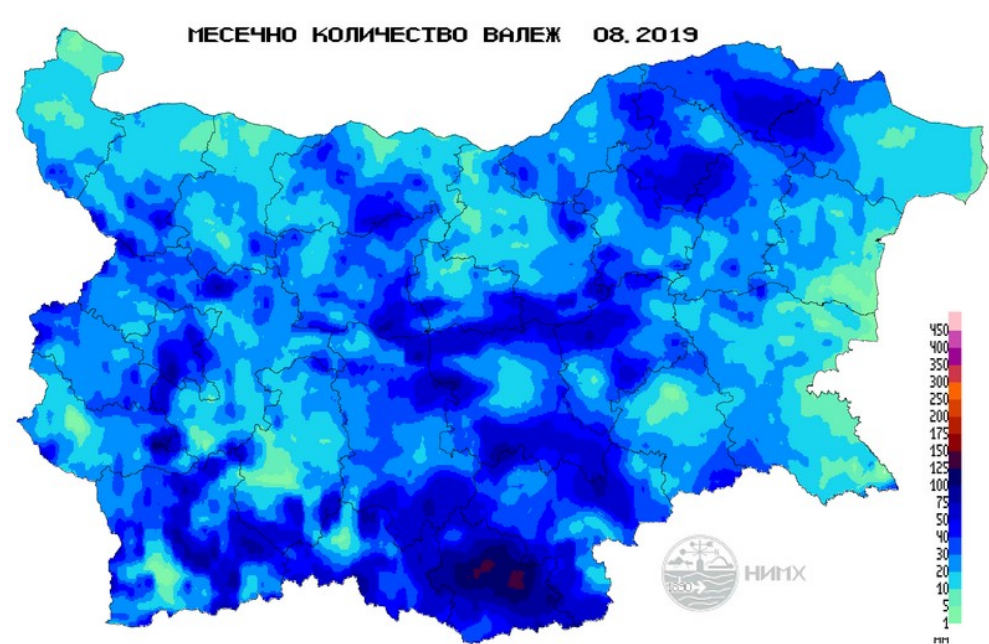
Средна месечна температура на въздуха (°C), август 2019 г.

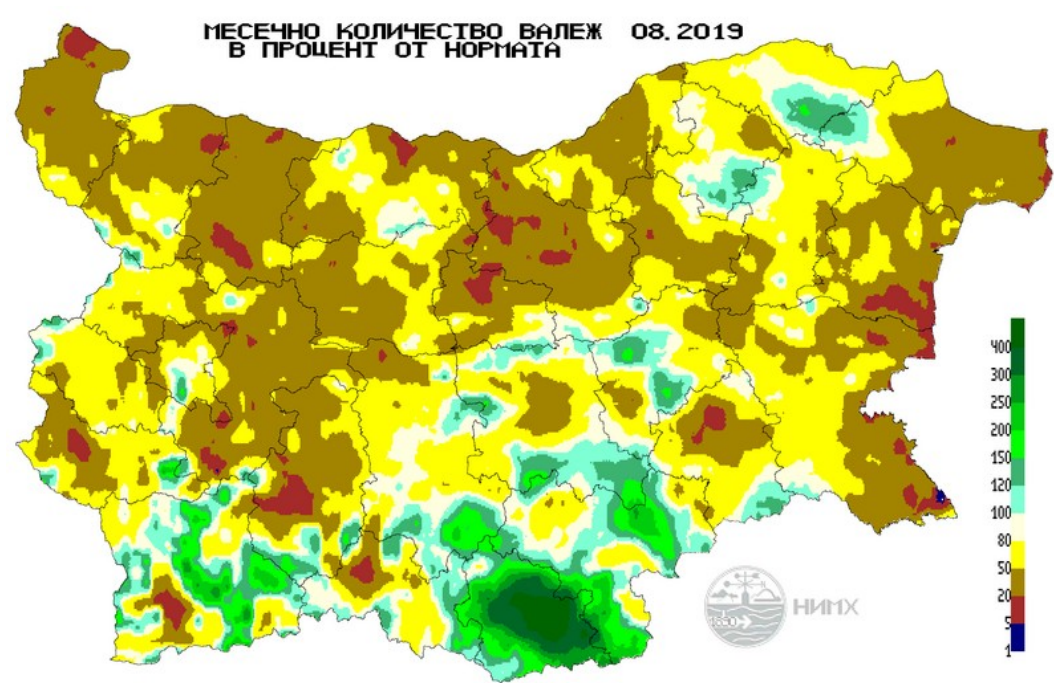
Средна месечна температура - отклонение от нормата (°C), август 2019 г.

3. ВАЛЕЖИ

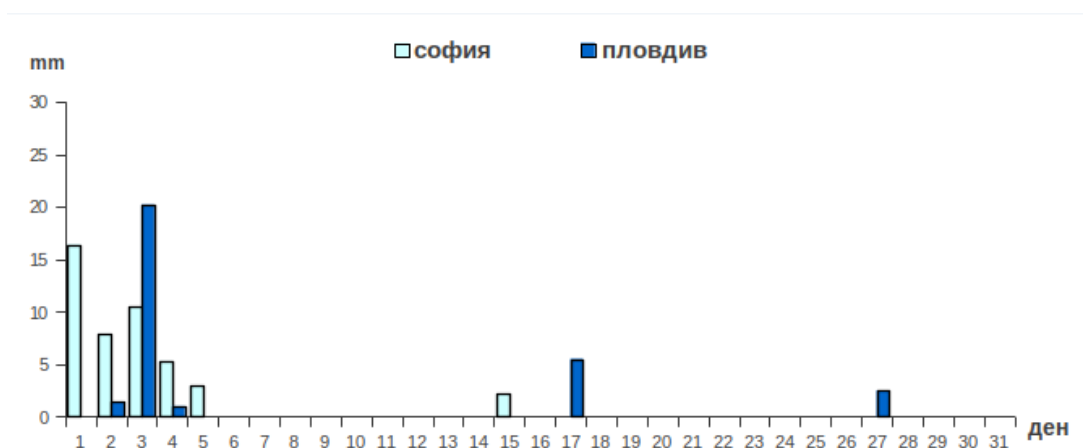
Месечните суми на валежите са между 0.2% (Ахтопол) и 116% (Златоград, обл. Смолян) от месечната норма. Само в станции Кърджали и Крумовград месечните суми на валежите са съответно 372 и 513% от месечната норма. Почти без валежи е през периодите 6-9.VIII, 11-14.VIII, 20-25.VIII и 29-31.VIII. Най-масови и обилни са валежите през периода 2-4.VIII. На 3-4.VIII на места има измерени 24-часови количества валеж между 20 и 58 mm. През периода 15-17.VIII в Югоизточна България на места също има измерени 24-часови количества валеж между 20 и 67 mm. Най-голямото 24-часово количество валеж е измерено в Крумовград на 17.VIII (67 mm от дъжд). Броят на дните с валеж над 1 mm е между 1 и 6. Броят на дните с валеж над 10 mm е между 0 и 4.

Площно разпределение на месечните количества валеж (mm), август 2019 г.

Месечни количества валеж в процент от нормата, август 2019 г.

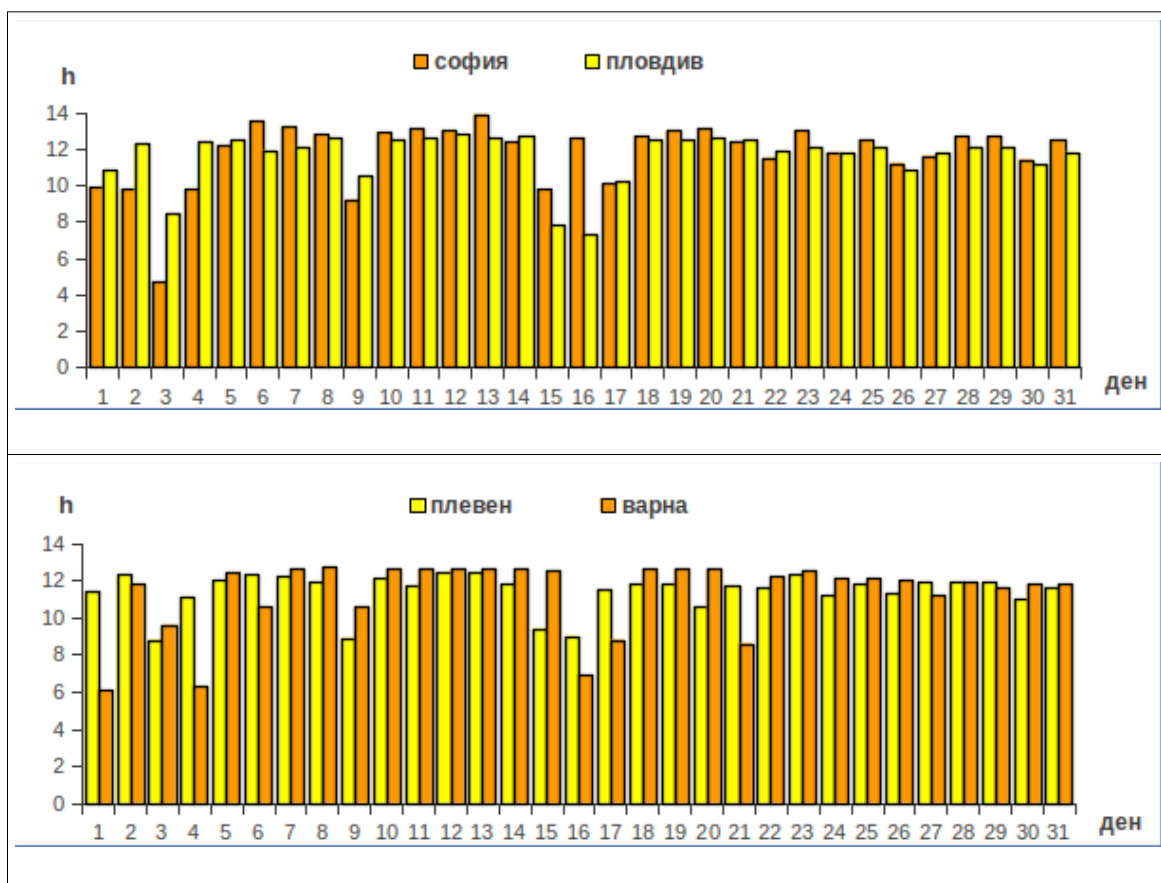
Денонощни количества валеж (mm) през август 2019 г.

4. СИЛЕН ВЯТЪР

През периодите 1-3.VIII и 14-16.VIII има условия за силен (14 m/s и повече) северозападен вятър на места предимно в Дунавската равнина, Източна България, Горнотракийската низина и по долината на Струма. Около 28.VIII има условия за силен североизточен вятър на места предимно в Югоизточна България. По планинските върхове е регистрирана скорост на вятъра над 24 m/s само на връх Ботев на 3.VIII. В повечето станции броят на дните със силен вятър е между 0 и 4, но в някои чувствителни на силен вятър станции в Югоизточна България и по долината на Струма достига до 9. В станция Бургас има 20 дни със регистрирана скорост на вятъра над 14 m/s, което е резултат от локалните условия на бреговата ивица в района на станцията.

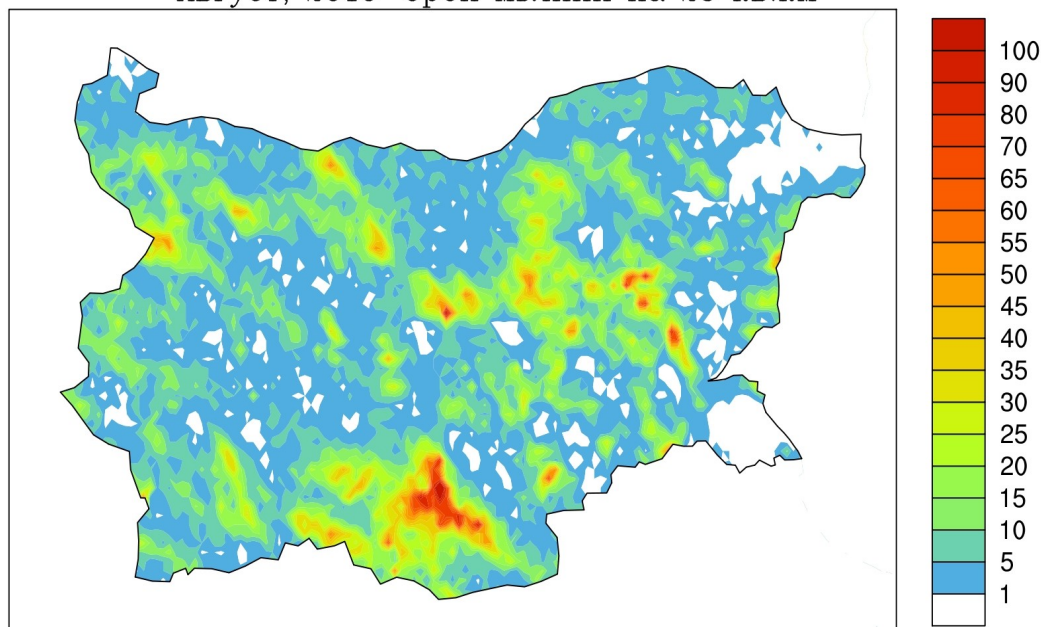
5. ОБЛАЧНОСТ И СЛЪНЧЕВО ГРЕЕНЕ

Средната облачност е предимно между 1 и 4 десети, което е около и под месечната норма. Броят на ясните дни е между 5 и 25, което е около нормата в широки граници. Броят на мрачните дни е между 0 и 4, което е около и под нормата.

Слънчево греене (в часове) през август 2019 г.

Август, 2019 – брой мълнии на 25 кв.км

6. ОСОБЕНИ И ОПАСНИ МЕТЕОРОЛОГИЧНИ ЯВЛЕНИЯ

Мъгли се образуват общо в 10 дни от месеца само на отделни места предимно в Североизточна България (през август 2018 г. – 7 дни). Във високопланинските метеорологични станции мъгли (облачна среда) са регистрирани в 17 дни от месеца.

Гръмотевична дейност е имало в 12 дни от месеца. За сравнение през август 2018 г. са регистрирани 25 дни с гръмотевични бури. На много места е имало гръмотевични бури на 3.VIII.

Валежи от град са регистрирани в 8 дни от месеца, което е с 2 дни по-малко от броя дни с градушки през август 2018 г. С масов характер са градушките на 3.VIII, засегнали 10 области на страната.

Особено опасни явления

Гръмотевичните бури, придружени с проливни валежи, на места с градушки и бурен вятър, водещи до локални наводнения, активизиране на свлачища, блокиране на пътища и унищожаване на земеделски насаждения, имаше и в началото на м. август 2019 г. По-значителни щети нанесоха бурите на 1.VIII в Кърджали, Плевен и Шумен. Проливен дъжд и градушка, придружени с ураганен вятър, събориха над 40 дървета в Кърджали и превърнаха улиците в реки. Сериозни бяха последиците и от мощните конвективни бури на 3.VIII, от които пострадна сериозно много населени места в Западна България. За значителни щети беше съобщено и за районите на София, Перник, Благоевград, Сандански, Кърджали и Варна. Активизирало се от дъждовете свлачище в Източните Родопи блокира за часове в планината група от 25 туристи.

Последвалят безвалежен период с високи температури доведе до увеличаване на риска от пожари. На 12.VIII горяха дървета и храсти край хасковските села Брягово, Родопи и Любеново, като поради силния вятър пожарът бързо се разпространяваше. Изгоряха около 2000 дка иглолистна гора, треви и храсти. На 18.VIII пламнаха горите около с. Реброво край Своге. Изпепелени бяха няколко къщи и стотици декари смесена гора и храсти. Поради сложният терен и силните пориви на вятъра, пожарът беше потушен едва на 21.VIII.

1.VIII . – Щети от бурята в гр. Кърджали
(Facebook)

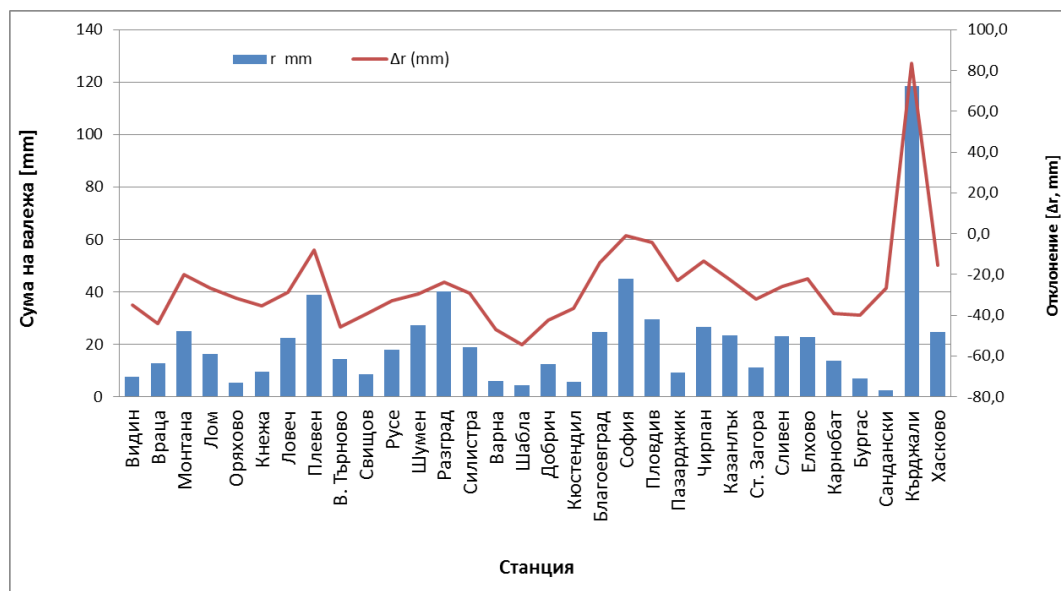

12. .VIII . – Пожарът край с. Брягово (БТА)

II. СЪСТОЯНИЕ НА ПОЧВАТА И ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ КУЛТУРИ, И ХОД НА ПОЛСКИТЕ РАБОТИ

1. СЪСТОЯНИЕ НА ПОЧВАТА

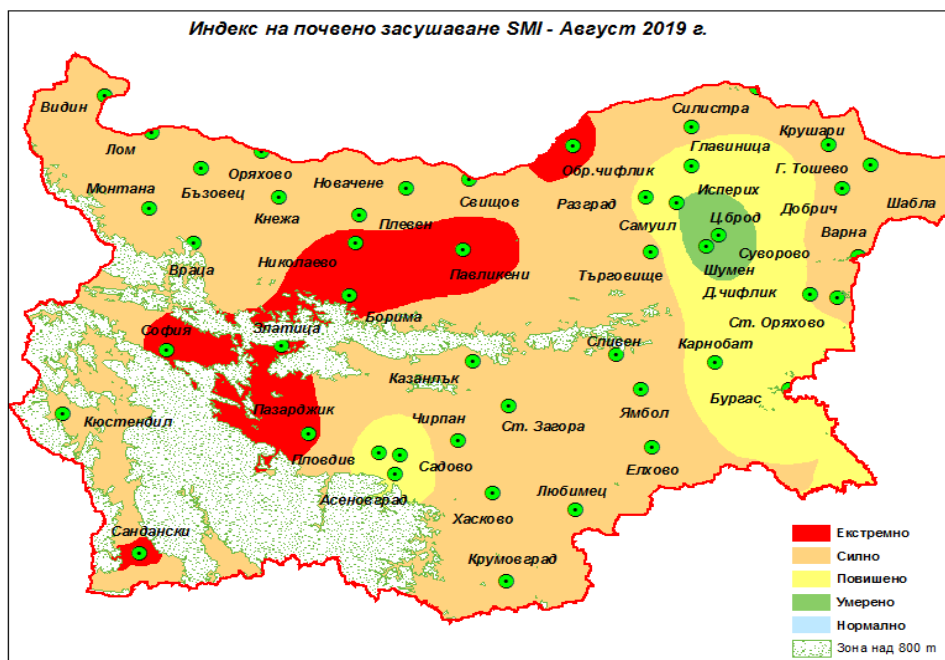
Регистрираните валежи в земеделската зона от територията на страната през месец август повсеместно бяха под климатичната норма за месеца, с изключение на района на Кърджали. Най-значителни количества са измерени в Кърджали, 119 l/m², а най-малки количества са отчетени в Сандански, 2 l/m². Валежни количества по-високи от 40 l/m² са измерени в Разград - 40 l/m², и София - 45 l/m², а между 20 и 40 l/m² в станциите Монтана, Ловеч, Плевен, В. Търново, Шумен, Благоевград, Пловдив, Чирпан, Казанлък и Хасково. В останалите райони валежите бяха без стопанско значение. Отсъствието на валежи създаде условия за формирането на трайно засушаване и суша, която се задълбочи още повече поради горещото време.

Сума на валежите измерени през август и отклонението им от нормата за периода 1981-2010 г.

На 07.VIII при първото определяне на почвената влажност в слоя 0–50 cm при окопните култури (царевица и слънчоглед) между 70 и 75% от ППВ бяха измерени в агростанции Карнобат, Долни чифлик, Царев брод и Хасково. В агростанция Пазарджик са измерени 51% от пределната полска влагоемност. При стърнищата и угарта в слоя 0–20 cm са определени следните стойности: Кюстендил – 34%, Хасково – 58%, Пазарджик – 56% от ППВ.

През втората декада от месеца, при повторното определяне на почвената влажност при стърнищата от зимни житни култури, съдържанието на вода в слоя 0–20 cm, подлежащ на почвообработка, беше: 75% от ППВ в станция Карнобат, 60–65% от ППВ в агростанциите Царев брод, Долни чифлик, Разград, Силистра, Търговище; 50–60% от ППВ в станциите Сливен, Хасково, Николаево, Новачене, Кнежа, Лозен; 30–35% от ППВ в Павликени, Пазарджик, Кюстендил – виж картата.

На 27.VIII при последното за месеца определяне на почвената влажност, при освобождаваните площи от пролетни култури и при стърнищата от зимни житни култури, в слоя 0- 20 cm между 65 и 70% от ППВ са измерени в агростанции Долни чифлик и Карнобат. Изчерпване на водата в този слой е констатирано в станциите Кюстендил - 22% от ППВ и Лозен - 33% от ППВ. В агростанция Царев брод в горния почвен слой при стърнищата от зимни житни култури са измерени 58% от ППВ, а при царевицата – 81% от ППВ.

2. СЪСТОЯНИЕ НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ КУЛТУРИ

През по-голямата част от август развитието на късните земеделски култури протичаше при температури над нормата за месеца.

През първата половина от първото десетдневие на много места в страната агрометеорологичните условия се определяха от неустойчиво време. Валежите в началото на август повлияха освежаващо на късните хибриди царевица и на вторите култури. През първите дени от месеца (3-4.VIII) на места в Северозападна България падналите градушки нанесоха сериозни повреди по зреещата гроздова, плодова и зеленчукова реколта, бяха предпоставка за увеличение на инфекциозния фон от редица гъбни болести: картофена мана и алтернария по доматиите, късно кафяво гниене по плодовете на овошките, сиво гниене по ранните сортове грозде.

В края на първото и началото на второто десетдневие агрометеорологичните условия претърпяха съществена промяна. До средата на месеца високите температури, с максимални стойности над 36-37°C, затормозяваха развитието на късните земеделски култури, а в съчетание с

ниската атмосферна влажност бяха причина за повреди (окапване на цветовете и завръзките) по част от зеленчуковите култури отглеждани за късно производство (зелен фасул, тиквички, краставици).

През първата половина на август при царевицата, в зависимост от ранозрелостта ѝ, се наблюдаваха различни фази. През този период по-ранните хибриди встъпиха във восьъчна и пълна зрелост (агростанциите: Бъзовец, Кнежа, Павликени, Главиница, Търговище, Силистра, Пловдив, Пазарджик). При средноранните царевични хибриди протичаше млечна и восьъчна зрелост (Николаево), а при късните - цъфтеж, изсвиляване и потъмняване на свилата (Кюстендил, Борима). В средата на месеца при слънчогледа в голямата част от полските райони се наблюдаваше кафява зрелост (Кнежа, Николаево, Павликени, Главиница, Силистра, Търговище, Карнобат). До средата на второто десетдневие приключи развитието на соята и на полския фасул. През втората половина от второто десетдневие настъпи нормализиране на топлинните условия.

Наднормените температури през третото десетдневие на август доведоха до скъсяване на последните междуфазни периоди в развитието на късните земеделски култури. При среднокъсните хибриди царевица се наблюдаваше масово восьъчна и пълна зрелост, а при късните хибриди - млечна зрелост (Борима). Фаза узряване беше регистрирана при бадема и ореха в южните и югоизточните райони (агростанция Карнобат). Голяма част от летните сортове лози встъпиха в консумативна зрялост. При късните винени сортове грозде се наблюдаваше прошарване (омекване) на зърната.

Преобладаващото сухо и горещо време през последното десетдневие ограничаваше развитието на някои гъбни патогени, с изключение на брашнестите мани по зеленчуковите култури от късното полско производство (краставици, тиквички, домати).

3. ХОД НА ПОЛСКИТЕ РАБОТИ

През август поетапно протичаше прибирането на узрялата плодова и зеленчукова реколта, освобождаваха се площите от по-ранните хибриди царевица, фасула, соята, картофите и др.

През втората половина от месеца в полските райони масово се провеждаше жътвата на слънчогледа.

През второто и третото десетдневие поливането беше приоритетно мероприятие при късните земеделски култури. Сухата и сбита почва сериозно възпрепятстваше провеждането на дълбоката оран и предсеитбените обработки на площите предвидени за засяване със зимна рапица.

III. КИСЕЛИННОСТ НА ВАЛЕЖИТЕ И РАДИОАКТИВНОСТ НА ВЪЗДУХА

1. КИСЕЛИННОСТ НА ВАЛЕЖИТЕ

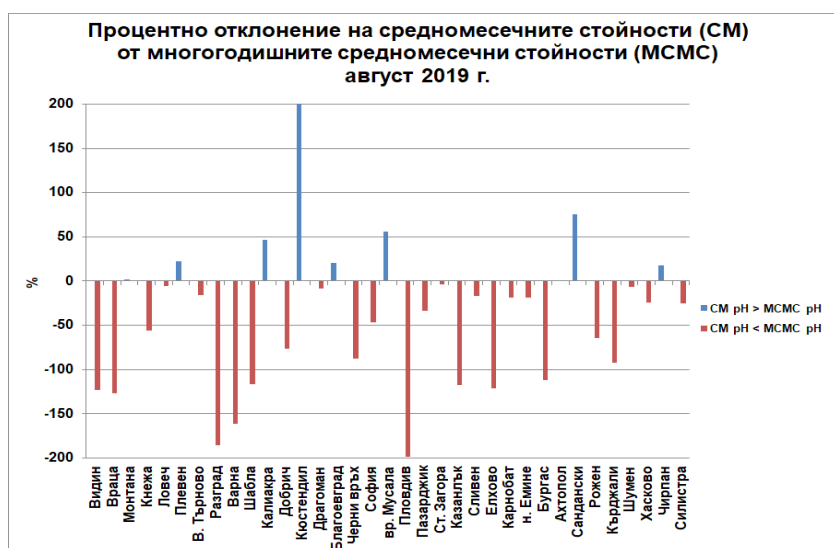
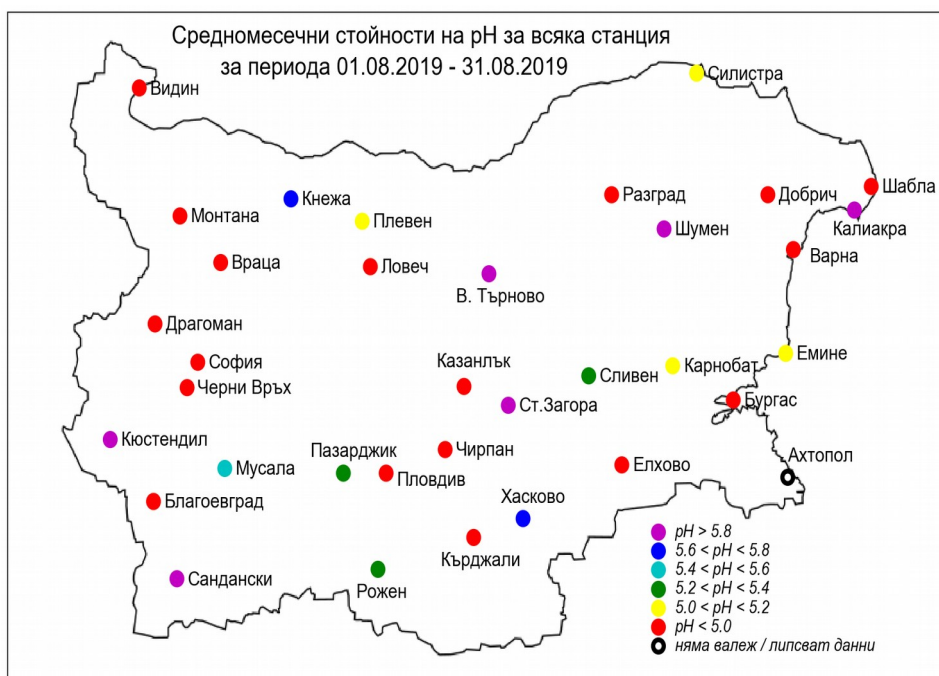
Мрежата за мониторинг на химическия състав на валежите към НИМХ се състои от 35 станции, разположени на територията на цялата страна. Проби се събират 4 пъти в денонощието в основните синоптични срокове (0, 6, 12, 18 UTC). В момента на пробонабирането се измерва рН на валежа и стойностите се предоставят в реално време.

Стойностите, спрямо които се оценява киселинно-алкалния състав на валежите, са: рН<5 – киселини, 5≤рН≤6 – неутрални, рН>6 – алкални. Друг показател за оценка са многогодишните средни месечни стойности (МСМС) на рН за всяка станция. Те са изчислени за периода 2002 – 2016 г.

През месец август е имало валежи в 97% от всички станции включени в мрежата по химия на валежите на НИМХ. Измерена е киселинността на 97.3 % от количеството на всички паднали валежи. Неизследвани са малките количества валежи и случаите на валеж при силен вятър, когато събраните количества са недостатъчни за анализ.

В 23.5% от станциите измерените стойности са по-високи от съответните многогодишни средни месечни стойности на рН за август. В 73.53% от станциите те са по-ниски. По-високи от типичните МСМС са стойностите в станциите Монтана, Плевен, Калиакра, Благоевград, Мусала, Сандански и Чирпан, а в останалите са по-ниски.

През август 47.1% от средните месечни стойности на рН са в киселинната област, 11.8% са алкални и 41.2% от тях са неутрални. Киселинни са валежите във Видин, Враца, Ловеч, Варна, Добрич, Драгоман, Черни връх, София, Пловдив, Казанлък, Елхово, Бургас, Ахтопол, Кърджали и Чирпан. Слабо алкални са валежите, измерени в станциите Велико Търново, Калиакра и Сандански. Най-киселинни са средномесечните стойности за станция Разград, а най-алкални в Кюстендил.

2. РАДИОАКТИВНОСТ НА ВЪЗДУХА

В НИМХ се провеждат дългогодишни научни изследвания в областта на атмосферната радиоактивност. При регистриране на отклонения в обичайните стойности на наблюдаваните в НИМХ характеристики на атмосферната радиоактивност, информацията се предава на оторизираните държавни институции.

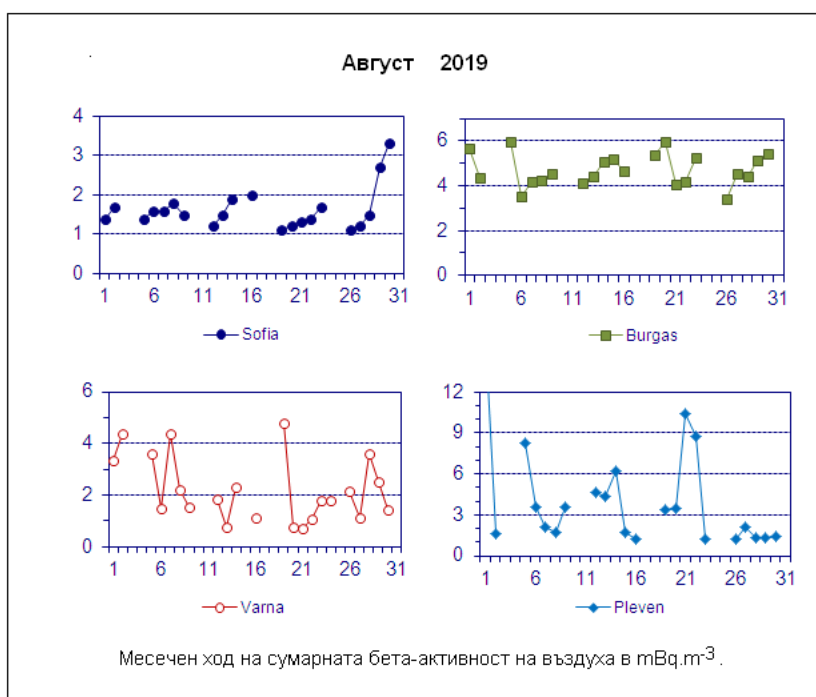
Основен метод за измерване на радиоактивността на атмосферата в НИМХ е бета радиометрията на аерозолни филтри, атмосферни отлагания и валежи, тъй като преобладаващата част от техногенните биологично значими радионуклиди са бета-лъчители. При измерена повишена бета активност се извършва спектрометричен анализ за специфични гама, бета-гама или алфа радионуклиди в съответните атмосферните проби.

Изследванията се базират на проби, набирани в мрежата от станции на НИМХ и анализирани в 4 радиометрични лаборатории в София, Варна, Бургас и Плевен. Особено внимание се обръща на възможен трансграничен пренос на замърсяващи вещества, включително и радиоактивни примеси (чл.22 ал.1 от „Закона за чистотата на атмосферния въздух“, Обн., ДВ бр.45 от 28.05.1996).

Средните месечни стойности на общата бета активност на атмосферния аерозол в приземния въздух, измерени 120 часа след пробовземането на филтъра, в София, Варна и Плевен през август 2019 г. варират от 1.6 до 4.7 mBq/m³. Средните стойности са близки и по-високи от тези от предходния месец. Максимална стойност на дневните концентрации е измерена на 1.VIII в Плевен.

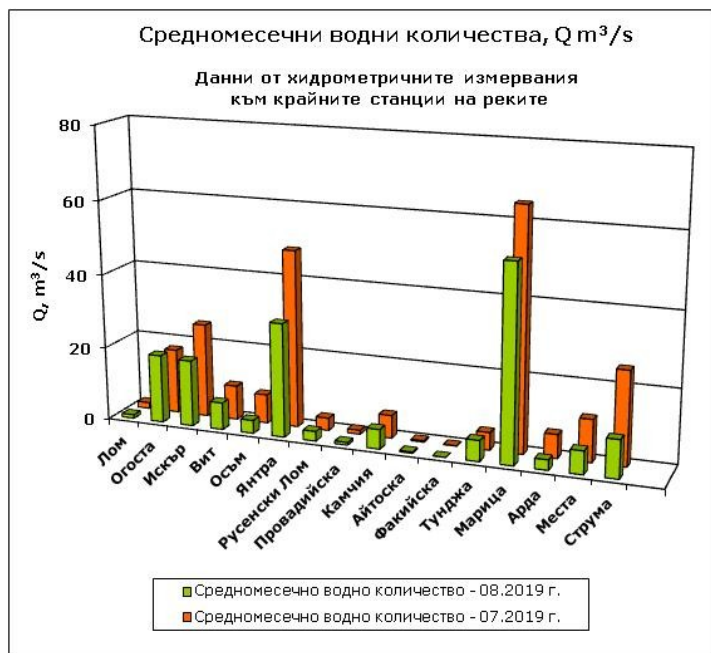
Стойностите на дългоживущата обща бета активност на атмосферните отлагания и валежите в станциите от мрежата на НИМХ през август 2019 г. са в границите на фоновите вариации.

Средните стойности от измерването на аерозолните проби се получават от измервания в работни дни. Радиоактивността на атмосферните отлагания и валежите се отчита без прекъсване.

IV. ХИДРОЛОГИЧНА ОЦЕНКА НА РЕЧНИЯ ОТТОК¹

Общият обем на речния отток в страната за месец август е 603 млн. m³. Стойността му е с 25% по-малка от стойността за месец юли и с 58% по-малка от стойността за месец август 2018 г.

Средномесечните водни количества за месец август при по-голямата част от наблюдаваните пунктове на реките в страната са под месечните норми. Над нормата за месец август са водните количества по р. Огоста под язовир Огоста, във водосбора на р. Янтра (Дунавски басейн), р. Врана при с. Кочово и р. Айтоска при с. Камено (Черноморски басейн), р. Тополница при с. Поибрене, р. Марица в средното и долно течение на основната река, р. Арда при гр. Рудозем и р. Върбица при сп. Джебел (Източнбеломорски басейн). По-съществени повишения на речните нива в страната, в резултат на валежи, са регистрирани в периодите 1-4.VIII и 14-18.VIII.

В Дунавския водосборен басейн обемът на речния отток за месец август е 292 млн. m³, което е с

28% по-малко от предходния месец и с 52% по-малко от този за месец август 2018 година. По-съществени повишения на водните нива на реките в басейна, вследствие на валежи, са регистрирани в периода 1-4.VIII във водосборите на р. Искыр по основното течение (с до +113 cm при гр. Нови Искыр) и р. Осъм (с до +79 cm при с. Изгрев).

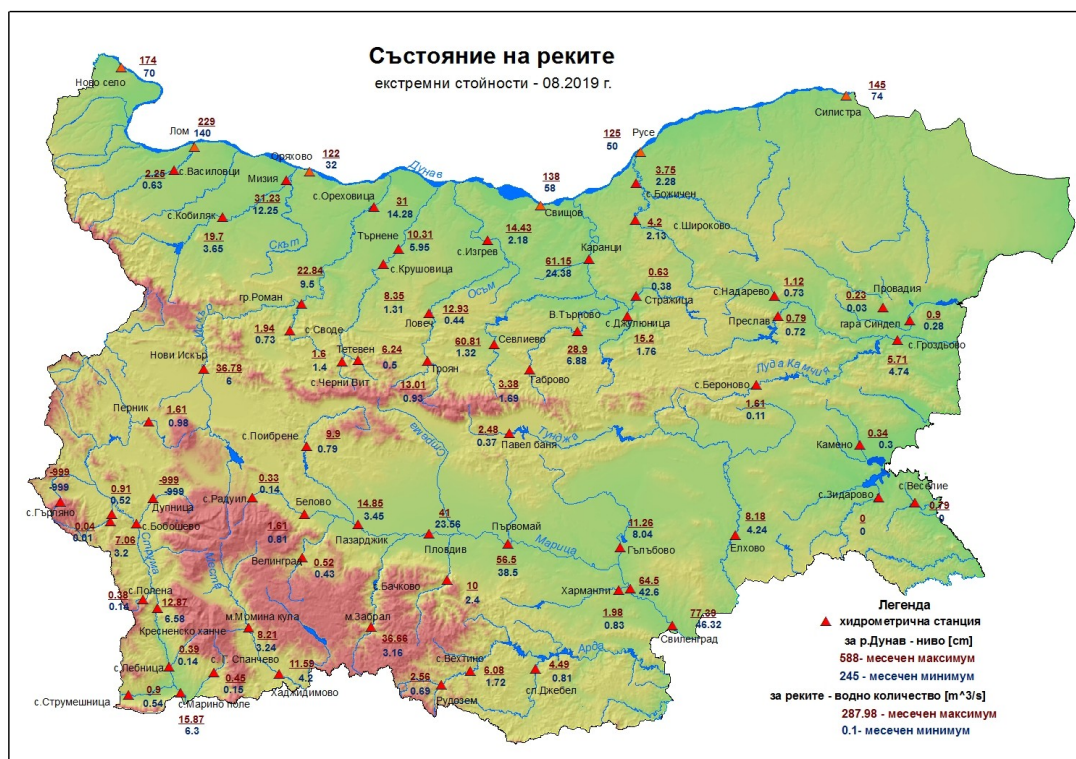
В Черноморския водосборен басейн обемът на речния отток за месец август е 35 млн. m³. Стойността му съпада с тази за месец юли и е с 38% по-малка от стойността за месец август 2018 г. Вследствие на валежи в периодите 1-4.VIII и 15-18.VIII са регистрирани незначителни повишения в басейна - до +12 cm във водосбора на р. Камчия при с. Гроздьово и до +11 cm във водосбора на р. Велека при с. Граматиково.

Обемът на оттока на Източнбеломорския водосборен басейн за месец август е 218 млн. m³, което е с 15% по-малко от предходния месец и с 66% по-малко от месец август 2018 г. Вследствие на валежи в периода 1-4.VIII са регистрирани повишения на водните нива на реките в целия басейн, а в периода 14-17.VIII - във водосбора на р. Арда. По-значителни повишения са регистрирани: във водосбора на р. Тунджа с до +47 cm по р. Беленска при гара Чумерна и с до +24 cm по основната река при гр. Елхово; във водосбора на р. Марица - р. Тополница при с. Поибрене - +31 cm, р. Луда Яна при с. Росен - +24 cm и р. Чепеларска при с. Бачково - +24 cm; във водосбора на р. Арда - на р. Перперешка при с. Сватбаре - +82 cm, р. Крумовица при с. Г. Кула - +83 cm, р. Големица при с. Татул - +55 cm и по основната река при с. Китница - +61 cm.

В Западнбеломорския водосборен басейн обемът на речния отток за месец август е 57 млн. m³. Стойността му е с 47% по-малка от тази за месец юли и с 57% по-малка от стойността за месец август 2018 г. По-съществени повишения на речните нива, вследствие на валежи, са регистрирани в периода 1-4.VIII с до +24 cm във водосборите на р. Струма (на р. Сушицка при с. Полена) и на р. Места (с до +20 cm при гр. Хаджидимово).

Средномесечните водни стоежи за месец август на р. Дунав при всички измервателни пунктове в българския участък са с между 48% и 71% под месечните норми и са със стойности по-ниски спрямо предходния месец.

¹ Данните са за водни стоежи измерени в 08:00 ч. местно време, оперативна информация от автоматични станции и водни количества определени по временни ключови криви.

V. СЪСТОЯНИЕ НА ПОДЗЕМНИТЕ ВОДИ

През август изменението на дебита на изворите се характеризираше с преобладаваща тенденция на понижаване. Понижение на дебита беше установено при 35 наблюдателни пункта или около 90% от наблюдаваните случаи. Най-съществено беше понижението на дебита в Бистрец-Мътнишки, Искреци, Милановски, Етрополски, Котленски и Гоцделчевски карстови басейни,

както и в басейните на северно бедро на Белоградчишка, Тетевенска и Преславска антиклинали, на масива Голо бърдо и на студени пукнатинни води, Източнородопски район. В тези случаи средномесечните стойности на дебита на изворите са под 60% (от 8 до 58%) от същите стойности, регистрирани през юли. Повишение на дебита беше установено при 4 наблюдателни пункта. Най-съществено беше повишението на дебита в Перущица-Огняновски карстов басейн, както и в барем-аптски водоносен комплекс, преходна Разград-Русенска свита. В тези случаи средномесечните стойности на дебита на изворите са от 111 до 112% от същите стойности, регистрирани през юли.

През август пространствените вариации на нивата на подземните води от плиткозалягащите водоносни хоризонти (тераси на реки, низини и котловини) бяха с преобладаваща тенденция на понижаване. Понижение на водните нива с 2 до 134 cm, спрямо юли, беше регистрирано при 65 наблюдателни пункта или при около 93% от случаите. Най-съществено беше понижението на нивата в терасите на река Дунав (Козлодуйска, Карабоазка, Белене-Свищовска и Айдемирска низини), както и в Софийска и Карловска котловини. Повишение на водните нива с 5 до 84 cm спрямо юли, бе установено при 5 наблюдателни пункта, като най-съществено беше то за подземните води в част от Дупнишка котловина.

Предимно се понижиха нивата на подземните води в терасите на реките Дунав, Янтра и вливащите се в Черно и Бяло море реки, както и в Софийска, Кюстендилска, Карловска и Казанлъшка котловини.

През август нивата на подземните води в Хасковски басейн предимно се понижиха с 2 до 4 cm.

Нивата на подземните води в сарматски водоносен хоризонт на Североизточна България предимно се понижиха с отклонения от стойностите за юли от -42 до -4 cm.

През август нивата и дебитите на подземните води в дълбокозалягащите водоносни комплекси и водонапорни системи имаха голямо пространствено разнообразие на вариациите и много добре изразена тенденция на понижаване. Нивата на подземните води в барем-аптски водоносен комплекс на Североизточна България имаха преобладаваща тенденция на понижаване с вариации от -127 до 18 cm. Нивата на подземните води в малм-валанжски водоносен комплекс на същия район имаха вариации от -9 до 17 cm и добре изразена тенденция на понижаване.

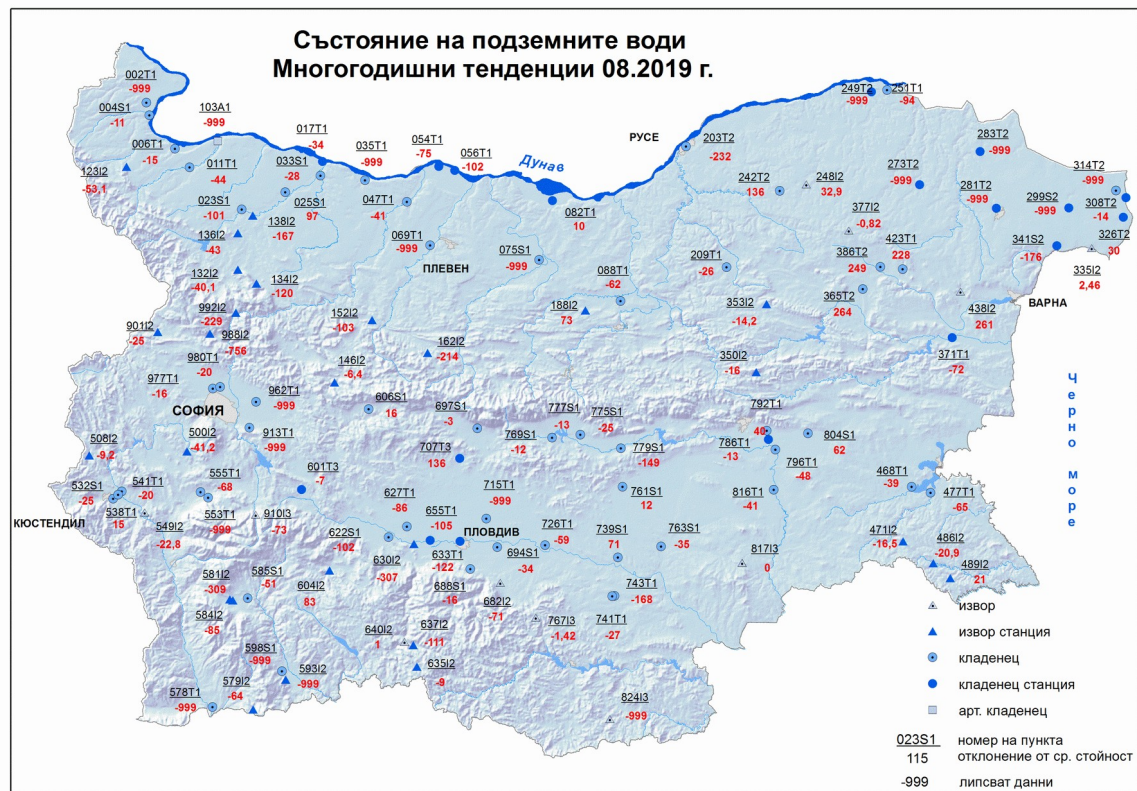
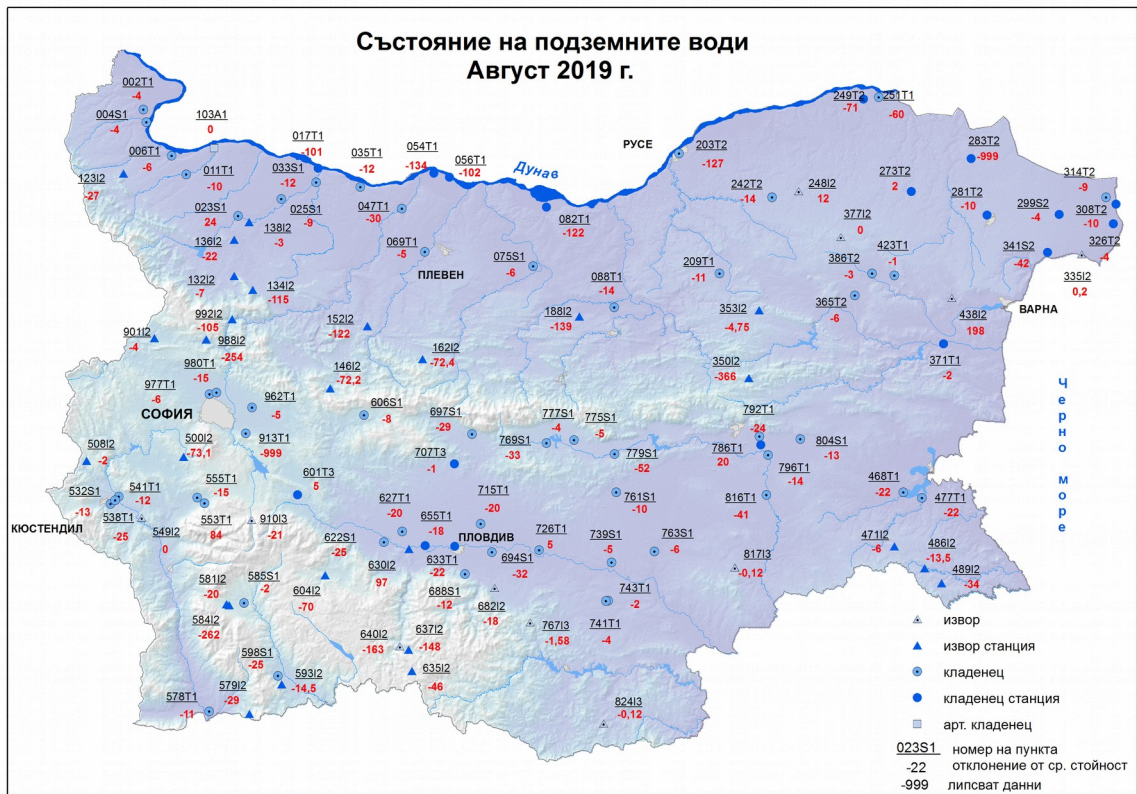
Нивото на пукнатинните подземни води в подложката на Софийски грабен и Средногорска водонапорна система се понижи, съответно 6 и 1 cm, а в Ихтиманска и приабонска, в обсега на Пловдивски грабен, водонапорни системи се повиши, съответно с 5 и 6 cm.

През месец август се понижи дебитът на подземните води във Варненски артезиански басейн с 0.05 l/s, а в обсега на Ломско-Плевенска депресия и Джермански грабен остана без изменение.

В изменението на запасите от подземни води през август беше установена много добре изразена тенденция на понижаване при 79 наблюдателни пункта или около 77% от случаите. Понижението на водните нива (с 3 до 232 cm) спрямо нормите и средномногогодишните месечни стойности за август е най-съществено за подземните води на места в терасите на реките Дунав (част от Карабоазка и в Айдемирска низини), Огоста, Марица и Тунджа, в Софийска и Карловска котловини, в Хасковски басейн, както и в части от сарматски водоносен хоризонт и барем-аптски водоносен комплекс на Североизточна България.

Понижение на дебита с отклонения от месечните норми за август от 0.82 до 756 l/s беше установено в 28 наблюдателни пункта, като най-съществено то беше в Бистрець-Мътнишки, Градешнишко-Владимировски, Нишавски, Искрецки, Милановски и Бобошево-Мърводолски карстови басейни, както и в басейните на северно бедро на Белоградчишка, Тетевенска и Преславска антиклинали, на масива Голо бърдо и на студени пукнатинни води, Източнородопски район. В тези случаи дебитът на изворите е 8 до 47% от нормите за месец август.

Повишението на водните нива с 10 до 264 cm, спрямо нормите и средномногогодишните месечни стойности за август, беше най-голямо на места в терасата на река Огоста, в малм-валанжски и в част от барем-аптски водоносни комплекси на Североизточна България, както и в Средногорска и приабонска водонапорни системи. Повишението на дебита, с отклонения от нормите от 1 до 261 l/s, беше най-голямо в Ловешко-Търновски карстов басейн, в сарматски водоносен хоризонт и в барем-аптски водоносен комплекс на Североизточна България. В тези случаи дебитът на изворите е от 123 до 137% от нормите за месец август.

Генерален Директор на НИМХ проф. д-р Христомир Брънзов
Телефон: 02 975 39 96
Факс: 02 988 03 80, 02 988 44 94
Телефонна централа: 02 462 45 00
1784 София, бул. "Цариградско шосе" 66
e-mail: office@meteo.bg
<http://www.meteo.bg>

РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ

Главен редактор доц. д-р Илиан Господинов
проф. д-р Валентин Казанджиев
доц. д-р Мария Коларова
доц. д-р Марта Мачкова
доц. д-р Снежана Балабанова
Редактор д-р Милена Аврамова

Част I. К. Стоев, доц. д-р И. Господинов, гл. ас. д-р Л. Бочева, доц. д-р Б. Ценова
Част II. Д. Жолева, доц. д-р В. Георгиева, проф. д-р В. Казанджиев
Част III. доц. д-р Е. Христова, доц. д-р Б. Велева
Част IV. инж. Г. Кошинчанов, инж. В. Йорданова
Част V. доц. д-р М. Мачкова, гл. ас. д-р Г. Друмева-Антонова
Уеб страница на Бюлетина. инж. Ц. Младенова

© Национален институт по метеорология и хидрология, 2019 г.

ISSN 1314-894X